**HAMBOORG.CITY**

Bezpłatna platforma dla cudzoziemców w Niemczech

✓ Asystent 24/7 w Twoim języku
✓ Przypomnienia o terminach
✓ Skaner pism urzędowych
✓ Kalkulatory zasiłków

**hamboorg.city — jest i będzie ZA DARMO**

# Okres próbny — Prawa, okresy wypowiedzenia i wskazówki do zdania

Wszystko o okresie próbnym: jak długo trwa, jakie okresy wypowiedzenia obowiązują i jak pomyślnie zdać okres próbny.

**Deutsche Begriffe:** Probezeit | Kündigungsfrist | Probezeitkündigung | Arbeitsvertrag | Bewährung

---

## Co to jest okres próbny?

Okres próbny to okres na początku stosunku pracy, w którym pracodawca i pracownik mogą się **wzajemnie poznać i ocenić**. Podczas okresu próbnego obowiązują **skrócone okresy wypowiedzenia** — obie strony mogą łatwiej rozwiązać umowę o pracę.

Okres próbny **nie jest ustawowo obowiązkowy** — jest ustalany w **umowie o pracę**. W praktyce jest to jednak **prawie zawsze** część umowy o pracę.

## Długość okresu próbnego

### Przepisy ustawowe

• **Maksimum:** 6 miesięcy (§ 622 Abs. 3 BGB)

• **Typowo:** 3 do 6 miesięcy

• **Szkolenia zawodowe:** 1 do 4 miesięcy (§ 20 BBiG)

• **Umowy na czas określony:** Okres próbny nie może być zbyt długi (praktyka: maks. 1/4 czasu trwania umowy)

### Co jest w umowie o pracę?

Sprawdź swoją umowę o pracę pod kątem:

• **Długości okresu próbnego** (np. "Pierwsze 6 miesięcy stanowią okres próbny")

• **Okresu wypowiedzenia** podczas okresu próbnego (najczęściej 2 tygodnie)

• **Przedłużenia** — przedłużenie powyżej 6 miesięcy **nie jest dopuszczalne** (z wyjątkiem umowy w układzie zbiorowym)

## Wypowiedzenie w okresie próbnym

### Okres wypowiedzenia

W okresie próbnym obowiązuje **skrócony okres wypowiedzenia 2 tygodnie** (§ 622 Abs. 3 BGB) — bez związania konkretnymi terminami (15. lub koniec miesiąca).

**Porównanie:**

| Okres | Okres wypowiedzenia |
|---|---|
| **W okresie próbnym** | 2 tygodnie (w dowolnym dniu) |
| **Po okresie próbnym** | 4 tygodnie na 15. lub koniec miesiąca |
| **Po 2 latach** | 1 miesiąc na koniec miesiąca |
| **Po 5 latach** | 2 miesiące na koniec miesiąca |
| **Po 10 latach** | 4 miesiące na koniec miesiąca |

### Czy wypowiedzenie musi być uzasadnione?

• **W okresie próbnym:** Pracodawca **nie musi podawać powodu** (ustawa o ochronie przed zwolnieniem zaczyna obowiązywać dopiero po 6 miesiącach pracy, § 1 KSchG)

• **Wyjątek:** Dla kobiet w ciąży, osób niepełnosprawnych, członków rady pracowników obowiązuje **specjalna ochrona przed zwolnieniem** — nawet w okresie próbnym!

### Co jest zakazane?

Pracodawca **nie może** wypowiedzieć umowy w okresie próbnym:

• Z powodu **ciąży** (§ 17 MuSchG) — ochrona od pierwszego dnia!

• Z powodu **niepełnosprawności** — tylko za zgodą urzędu integracji

• Na **dyskryminacyjnych** podstawach (AGG) — np. pochodzenie, religia, płeć

• Z powodu **aktywności w radzie pracowników**

• W sposób **niegodziwy** — np. jako zemsta za uzasadnioną skargę

### Forma wypowiedzenia

• **Na piśmie** — ustne wypowiedzenie jest **nieważne** (§ 623 BGB)!

• **Oryginał** — email, SMS, WhatsApp nie wystarczą!

• **Doręczenie** — osobiście lub listem poleconym

## Twoje prawa w okresie próbnym

### Co obowiązuje już w okresie próbnym?

• **Wynagrodzenie** — pełne umówione wynagrodzenie (nie ma obniżonego wynagrodzenia w okresie próbnym!)

• **Urlop** — proporcjonalny przydział (1/12 rocznego urlopu na miesiąc, pełny przydział po 6 miesiącach)

• **Choroba** — kontynuacja wynagrodzenia w przypadku choroby po **4 tygodniach** pracy (§ 3 EFZG)

• **Nadgodziny** — obowiązują te same zasady co po okresie próbnym

• **Ochrona pracy** — wszystkie przepisy o ochronie pracy obowiązują od pierwszego dnia

• **Rada pracowników** — możesz wybrać radę pracowników i się do niej zwrócić

### Co jeszcze NIE obowiązuje?

• **Ustawa o ochronie przed zwolnieniem** — zaczyna obowiązywać po 6 miesiącach

• **Pełny urlop** — dopiero po 6 miesiącach (wcześniej: proporcjonalnie)

• **Pełna kontynuacja wynagrodzenia w chorobie** — dopiero po 4 tygodniach pracy

## Wskazówki do zdania okresu próbnego

### Pierwsze tygodnie

**1. Bądź punktualny** — W Niemczech punktualność jest niezwykle ważna. Przychodzę raczej 5 minut wcześniej.

**2. Słuchaj uważnie** — Zadawaj pytania, wykazuj zainteresowanie, notuj sobie.

**3. Obserwuj kulturę firmy** — Jaki jest dress code? Czy się tutajasz? Jakie są przerwy?

**4. Poznaj kolegów** — Przedstaw się aktywnie, bądź przyjazny i otwarty.

**5. Przyznaj się do błędów** — Nikt nie oczekuje perfekcji. Ale: przyznaj się do błędów i się ucz.

### Przez cały okres próbny

**1. Aktywnie zbieraj opinie** — Pytaj swojego przełożonego regularnie: "Czy jest Pan/Pani zadowolony z mojej pracy?"

**2. Wykazuj inicjatywę** — Nie tylko wykonuj obowiązkowe zadania, ale też myśl.

**3. Poprawna zgłoszenie choroby** — W pierwszy dzień choroby powiadom pracodawcę, od trzeciego dnia dostarczy zaświadczenie lekarskie (niektórzy pracodawcy wymagają go od pierwszego dnia).

**4. Rozmowa w okresie próbnym** — Wiele firm przeprowadza rozmowę w połowie lub na koniec okresu próbnego. Przygotuj się do tego.

**5. Dokumentuj na piśmie** — Notuj swoje sukcesy, projekty i pozytywne opinie.

### Czego powinieneś unikać

• **Częste absencje** — nawet jeśli masz prawo do dni choroby, częste nieobecności w okresie próbnym nie robią dobrego wrażenia

• **Konflikty** — powstrzymaj się od krytyki w okresie próbnym

• **Korzystanie z telefonu prywatnego** — nie podczas pracy

• **Plotkowanie** — o kolegach lub przełożonych

• **Zbyt wcześnie brać urlop** — lepiej dopiero po 2–3 miesiącach

## Okres próbny a zezwolenie na pobyt

Dla obcokrajowców okres próbny jest szczególnie ważny:

• **Błękitna Karta UE / Wiza dla specjalistów:** Jeśli zostaniesz zwolniony w okresie próbnym, musisz znaleźć **nową pracę w ciągu 3 miesięcy** (inaczej Twoje zezwolenie na pobyt może być zagrożone)

• **Powiadom urząd ds. cudzoziemców** — przy zmianie pracodawcy

• **Szukaj nowej pracy** — podczas okresu wypowiedzenia

## Otrzymałeś wypowiedzenie w okresie próbnym — co robić?

**1. Zachowaj spokój** — wypowiedzenie nie jest końcem świata

**2. Sprawdź wypowiedzenie** — na piśmie? Terminy dotrzymane? Dyskryminacja?

**3. Poproś o świadectwo pracy** — masz prawo nawet po krótkim zatrudnieniu

**4. Powiadom urząd pracy** — w ciągu **3 dni** po wypowiedzeniu zarejestruj się jako szukający pracy! Inaczej grozi Ci okres karencji przy zasiłku dla bezrobotnych.

**5. Sprawdź zezwolenie na pobyt** — wyjaśnij skutki dla Twojej wizy

**6. Związek zawodowy / Adwokat** — jeśli podejrzewasz dyskryminacyjne wypowiedzenie

## Częste pytania

### Czy okres próbny można przedłużyć?

**Nie** — przedłużenie powyżej 6 miesięcy nie jest możliwe. Pracodawca może jednak uzgodnić **umowę na 6 miesięcy** i zdecydować, czy Cię zatrzyma.

### Czy mogę sam się zwolnić w okresie próbnym?

**Tak** — z tym samym skróconym terminem 2 tygodni. Ale dobrze się zastanów — częste krótkie zatrudnienia nie wyglądają dobrze w CV.

### Czy otrzymam zasiłek dla bezrobotnych, jeśli zostanę zwolniony w okresie próbnym?

**Tak** — jeśli spełniasz warunki (co najmniej 12 miesięcy zatrudnienia objętego ubezpieczeniem społecznym w ciągu ostatnich 30 miesięcy). Ale: **okres karencji** możliwy przy własnym zwolnieniu!